

6.3.2023

Sähköisen raskaan liikenteen kehittäminen

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom avaa avustushaun hankkeille, jotka edistävät sähköisen raskaan liikenteen kehittymistä Suomessa. Kyseessä on toinen hakukierros. Ensimmäisellä hakukierroksella tuettiin viittä hanketta.

Valtionavustuksen on tarkoitus edistää raskaan liikenteen toimialan valmiuksia hyödyntää sähköä käyttövoimana. Sähköisen raskaan liikenteen kehittäminen nopeuttaa siten raskaan liikenteen päästövähennysten saavuttamista.

Avustuksella on tarkoitus tukea sähköisen raskaan liikenteen palveluketjun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä liiketoimintaverkostojen toiminnan edistämistä. Tukitoiminnot kattavan palveluketjun kehittäminen on edellytys raskaan liikenteen laajamittaiselle sähköistymiselle. Palveluketjujen ratkaisuisista voi syntyä liiketoimintaan johtavia innovaatioita. Toiminta parantaa toimialan yhteistyötä ja verkottuneisuutta.

Avustus rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä, ja sillä edistetään Suomen kestävän kasvun ohjelman elpymis- ja palautumissuunnitelman tuottavuuskasvun sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen tavoitteita. Avustuksella toimeenpannaan pilari 3:n investointia (P3C4I2) Kansainvälisen kasvun kärkialaohjelmat. Avustuksiin on käytettävissä arviolta 1,2 milj. euroa, jolla pyritään rahoittamaan noin 2-5 hanketta. Hankkeiden on oltava toteutettu 30.9.2025 mennessä.

Avustettavista hankkeista säädetään sähköisen raskaan liikenteen kehittämiseen vuosina 2022-2025 myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksessa (112/2022). Avustukset myönnetään valtionavustuslain (688/2001) 5 §:n ja em. asetuksen mukaisena erityisavustuksena EU:n valtioneuvoston sääntöjä noudattaen.

Mahdolliset hakuun liittyvät tiedustelut pyydetään tekemään kirjallisesti sähköpostitse osoitteeseen sahkoinen.liikenne@traficom.fi.

Avustuksen hakijat

Avustuksen hakijan tulee olla yritys tai yhteisö. Hakija ei voi olla esim. yksityishenkilö, toiminimi tai kunta.

Hakijan tulee olla Suomessa rekisteröity ja toimintaa harjoittava yritys tai sellainen yhteisö, jonka päätavoitteena on harjoittaa riippumattomasti perustutkimusta, teollista tutkimusta tai kokeellista kehittämistä tai levittää tällaisen toiminnan tuloksia koulutuksen, julkaisujen tai tiedonsiirron kautta.

Avustusta voidaan myöntää tuen saajille yhteisesti, jos se on hankkeen toteuttamisen kannalta perusteltua, eikä yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa toisin säädetä. Tällaisten yhteishankkeiden osalta merkitään kaikkien hakijoiden nimet hakemukseen. Yhteishankkeessa kaikkien avustuksen saajien on sitouduttava hankkeen toteuttamiseen kokonaisuudessaan, ne eivät voi olla hankkeelle vain palveluja tuottavia osapuolia. Kaikki yhteishankkeen osapuolet osallistuvat hankkeen hallinnointiin ja toimintojen yhteensovittamiseen, elleivät ne ole valinneet keskuudestaan tahoa, joka hoitaa näitä toimintoja. Jokainen osapuoli on kuitenkin avustuksen myöntäjälle vastuussa kaikista hankkeesta tehtävästä toiminnasta. Jos hankkeeseen kohdistuu takaisinperintä, ovat kaikki hankkeen osapuolet vastuussa. Osapuolten on ennen hankkeen aloittamista tehtävä valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukainen keskinäinen sopimus, jossa on mm. sovittava hankkeen toteuttamisesta ja eri osapuol-

6.3.2023

ten rooleista hankkeen toteuttamisessa, rahoitusosuuksista sekä hankkeen sisäisestä ja ulkoisesta tiedonkulusta ja tiedottamisesta. Tämä sopimus tulee toimittaa Traficomille hakemuksen liitteenä.

Avustus innovaatioklusterin investointeihin tai toimintaan voidaan myöntää yritykselle tai yhteisölle, joka toteuttaa innovaatioklusterin toimintaa. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että useilla käyttäjillä on oikeus käyttää klusterin tiloja, infrastruktuuria ja toimintoja läpinäkyvin ja syrjimättömin perustein. Klusterin hyödyntämisestä, infrastruktuurin käytöstä ja klusterin toimintoihin osallistumisesta perittävien maksujen on vastattava markkinahintaa tai kustannuksia. Hakijan tulee toimittaa hakemuksen liitteenä erillinen selvitys (esim. toimijoiden välinen sopimus) klusterin toiminnasta, rooleista ym.

Yhteishankkeiden ja innovaatioklusterien osalta tulee hakemukseen merkitä yksi yhteystaho, joka vastaa viestinnästä Traficomin kanssa.

Avustettavat hankkeet ja niiden edellytykset

Avustettavilla hankkeilla edistetään sähköisen raskaan liikenteen kehittämistä.

Avustusta voidaan myöntää

- hankkeisiin, joiden tuettu osa on kokonaan teollista tutkimusta, kokeellista kehittämistä tai toteutettavuustutkimusta, sekä
- innovaatioklustereiden investointeihin tai toimintaan.

Hankkeen tai tuen tulee liittyä siihen, että kehitetään raskaan liikenteen ajoneuvojen sähköistämistä palvelevia teknologioita, palveluita tai infrastruktuureja, tai perustetaan, kehitetään ja hyödynnetään raskaan liikenteen ajoneuvojen sähköistämiseen liittyviä kokeiluympäristöjä.

Kokeiluympäristöjen osalta avustus on tarkoitettu ensisijaisesti olemassa olevien kokeiluympäristöjen hyödyntämiseen ja jatkokehittämiseen. Avustusta voidaan käyttää myös kokeiluympäristöjen perustamiseen, mikäli hakija osoittaa, että toimialalla on laajamittainen ja yksittäistä hanketta pitkäkestoisempi tarve uudelle kokeiluympäristölle.

Avustettavien hankkeiden tulee liittyä tieliikenteeseen, sillä valtionavustuksen käyttökohde on rajattu koskemaan kuorma-autojen palveluketjua.

Avustuksella tuetaan sellaisten raskaan liikenteen sähköistymiselle tarpeellisten palveluketjujen kehittämistä, joiden puute saattaa muodostaa pullonkaulan raskaan liikenteen sähköistymiselle. Tukea ei ole kuitenkaan tarkoitettu käyttäen esim. latausinfrastruktuurin laajamittaiseen rakentamiseen tai ajoneuvojen hankintaan/vuokraukseen.

Käyttötarkoitus voi liittyä kaupallistettavien tuotteiden, palveluiden tai prosessien kehittämiseen tai yritysten, tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatioiden välisen yhteistoiminnan parantamiseen innovaatioklusterin muodossa.

Hankkeet tulee toteuttaa Suomessa.

6.3.2023

Avustuksia kohdennetaan erityisesti seuraaviin teemoihin

- Kaupunkien väliset säännölliset kuljetukset
 - Kaupunkien välisissä ja kaupan alan kuljetuksissa on usein tyypillistä, että kuljetetaan esim. kevyttä kappaletavaraa ja elintarvikkeita suuria volyymejä
 - Esimerkkinä voi olla kuljetuksiin liittyvät ajoneuvo- ja latausratkaisut tai sähköisten 50-76 tonnisten yhdistelmien saaminen kaupallisen rahdin kenttäkokeisiin.
- Teollisuuden kuljetukset
 - Teollisuuden kuljetuksissa on usein tyypillistä toistuvat lyhyet, raskaat kuljetukset esim. tehtaan ja sataman välillä.
 - Esimerkkinä voi olla kuljetuksiin liittyvät ajoneuvo- ja latausratkaisut tai yritysten väliset kaupalliset suhteet, kun kuljetusyrittäjä palveleva latausinfra sijoitetaan tehtaalle tai satamaan.
- Kaupunki- ja jätelogistiikka
 - Kaupunkilogistiikka voi olla esim. kaupan jakeluliikennettä, kotiinkuljetuksia ja jätteiden keruuta. Usein tyypillistä jatkuvat pysähdykset, pieni keskinopeus ja meluhaitat.
 - Esimerkkinä voi olla logistiikkaan liittyvät apulaitteiden käyttö, kuorman lämmitys tai jäähdytys.

Teemojen alle voidaan sisällyttää erilaisia innovaatioita liittyen esim. terminaalin energiajärjestelmään, sähkön varastointiin, palveluiden skaalaukseen, kaluston älykkääseen lataukseen ja huoltoon, reititykseen, kuorman purkuun sekä kokeilu-ympäristöihin liittyen. Teemoja voi myös yhdistää sähköisten kuljetusketjujen muodossa, esim. paikallisliikenteen ja runkoliikenteen sähköistämisen osalta.

Innovaatioklusterin investoinnin tai toiminnan tulisi tuottaa konkreettista lisäarvoa ja tuotosta loppukäyttäjille ja partnereille sähköisen raskaan liikenteen alalla. Innovaatioklusteria voidaan tukea erityisesti osana raskaan liikenteen sähköistämistä edistäviä palveluita, teknologioita tai infrastruktuureja kehittäviä hankkeita.

Avustuksen myöntämisen edellytykset

Avustuksen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan ja -arvioon

- hankkeen vaikutuksesta raskaan liikenteen sähköistymisen edistymiseen. Hankkeen tulee parantaa sähköisten kuorma-autojen käyttöönottoa yleisesti tai jollain sen osa-alueella.
- toiminnan kustannustehokkuudesta ja hankkeen laadusta
- hankkeen toteuttamiskelpoisuudesta.

Arvioinnissa otetaan huomioon myös

6.3.2023

- hankkeen ilmasto- ja ympäristövaikutukset. Hankkeen tulee vähentää raskaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjä. Lähipäästöjen ja melun väheneminen katsotaan eduksi.
- hankkeen innovaatiovaikutukset
- hankkeen vaikutukset toimialan kehitykselle
- hankkeessa tehtävä yhteistoiminta.
- hankkeen lopputulosten hyödynnettävyys, skaalautuvuus, konkreettisuus ja kaupallistettavuus
- hakijan edellytykset jatkuvaan taloudelliseen toimintaan

Lisäksi innovaatioklustereiden osalta huomioidaan myös osaamisen ja asiantunte-
muksen vaihdon, verkostoitumisen ja tietojen levittämisen edistäminen.

Avustusta ei voida myöntää, eikä maksaa yritykselle, joka ei ole noudattanut yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tuen takaisinperintämääräystä. Avustusta ei voida myöntää myöskään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksessa tarkoitetulle vaikeuksissa olevalle yritykselle.

Ei merkittävää haittaa -periaatteen mukaisuus

Hankkeen on täytettävä "Ei merkittävää haittaa"-periaatteen (DNSH = Do No Significant Harm) vaatimukset eli hanke ei saa haitata ilmastonmuutoksen hillitsemiseen, ilmastonmuutoksen sopeutumiseen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävään käyttöön ja suojeluun, kiertotalouteen (mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys), ilman, veden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseen ja sen vähentämiseen, tai biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeluun ja ennallistamiseen liittyvien tavoitteiden toteutumista (ks. tekniset ohjeet 2021/C58/01).

Avustuksen hakijan tulee tehdä hankkeesta Ei merkittävää haittaa -arviointi, joka liitetään hakemuksen liitteeksi (ks. liite 2).

Traficom voi tehdä DNSH-arvioinnin vain niiden hankkeiden osalta, joita se aikoo rahoittaa.

Poissulku-lista

Hankkeiden sisältö ei saa kohdistua ns. poissulkulistalla oleviin toimiin. Kaikkia RRF-hakujia koskee yhteisesti määritelty "ei merkittävää haittaa" teknisen ohjeistukseen (2021/C58/01) liittyvä ns. poissulkulista eli eksklusiolista, jonka perusteella kiellettyjä toimia ovat:

1. Toimet jotka liittyvät fossiilisiin polttoaineisiin, mukaan lukien jalostus ja jatkokäyttö
 - Lukuun ottamatta tämän toimenpiteen mukaisia maakaasua käyttäviä hankkeita, jotka koskevat sähkön ja/tai lämmön tuotantoa sekä niihin liittyvää siirto- ja jakeluinfrastruktuuria ja jotka täyttävät "ei merkittävää haittaa" -periaatteesta annettujen teknisten ohjeiden (2021/C58/01) liitteessä III esitetyt ehdot.
2. EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvat toimet, joiden seurauksena arvioidut kasvihuonekaasupäästöt eivät alita sovellettavaa vertailuarvoa

6.3.2023

- Jos tuetulla toiminnalla saavutetaan ennustetut kasvihuonekaasupäästöt, jotka eivät ole merkittävästi alhaisempia kuin asianomaiset vertailuarvot, olisi annettava selvitys syistä, joiden vuoksi tämä ei ole mahdollista. Vertailuarvot, jotka on vahvistettu maksutta jaettava päästöoikeuksia varten päästökauppajärjestelmän soveltamisalaan kuuluville toimintoille komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/447 mukaisesti.
3. Kaatopaikkoihin, polttolaitoksiin ja mekaanisiin biologisiin käsittelylaitokseen liittyvät toimet
- Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia laitoksissa, jotka on tarkoitettu yksinomaan kierrätettäväksi kelpaamattoman vaarallisen jätteen käsittelyyn, eikä olemassa olevissa laitoksissa, joissa tämän toimenpiteen mukaisilla toimilla pyritään lisäämään energiatehokkuutta, ottamaan talteen kaasuja varastointia tai käyttöä varten tai ottamaan talteen materiaalit polttotuhkasta, edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitoksen jätteenkäsittelykapasiteetin kasvuun tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.
 - Tämä soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen ei koske tämän toimenpiteen mukaisia toimia olemassa olevissa mekaanisissa biologisissa käsittelylaitoksissa, jos tämän toimenpiteen mukaisten toimien tarkoituksena on parantaa energiatehokkuutta tai uudistaa erotetun jätteen kierrätystoimia biojätteen kompostointia ja biojätteen anaerobista mädättämistä varten edellyttäen, että tällaiset tämän toimenpiteen mukaiset toimet eivät johda laitosten jätteenkäsittelykapasiteetin lisääntymiseen tai laitosten käyttöiän pidentämiseen; tästä toimitetaan näyttöä laitoskohtaisesti.
4. Toimet, joissa jätteiden pitkäaikainen loppusijoittaminen voi aiheuttaa haittaa ympäristölle.

Hakijaa pyydetään ottamaan hankesuunnitelmassa kantaa hankkeen soveltuvuudesta em. haun teemoihin ja avustuksen myöntämisen harkinnassa käytettäviin kriteereihin.

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ja enimmäistuki-intensiteetti

Teollisen tutkimuksen, kokeellisen kehittämisen ja toteutettavuustutkimusten rahoituksen sekä innovaatioklusterien investointien ja toiminnan rahoituksen hyväksyttävät kustannukset määräytyvät tarkemmin asetuksen 121/2022 9-10 §:n mukaan. Kustannukset tulee esittää jaottelun mukaisesti.

Teollisen tutkimuksen, kokeellisen kehittämisen ja toteutettavuustutkimusten rahoituksen kustannuksina voidaan hyväksyä

- 1) henkilöstökustannukset
- 2) välineiden ja laitteiden kustannukset
- 3) rakennusten ja maa-alueiden kustannukset
- 4) ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostettujen tai käyttöluvalla hankittujen sopimukseen perustuvien tutkimusten, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten.

6.3.2023

- 5) tutkimus- ja kehittämishankkeesta suoraan aiheutuvat yleiskustannukset
- 6) muut suoraan tutkimus- ja kehittämishankkeesta aiheutuvat kustannukset.

Kustannusten osalta on huomioitava, että esim. välineiden, laitteiden ja rakennusten kustannukset hyväksytään siltä osin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Eli jos välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikä, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoja laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan. Henkilöstökustannukset voidaan hyväksyä hankkeeseen suoraan osallistuvien ja siinä avustavien henkilöiden osalta.

Innovaatioklusterin rakentamiseen tai parantamiseen voidaan myöntää investointitukea. Tukikelpoisia kustannuksia ovat aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtäviin investointeihin liittyvät kustannukset. Innovaatioklusterille voidaan myöntää myös toimintatukea

- 1) klusterin toiminnan edistämiseen yhteistoiminnan helpottamiseksi taikka tietojenvaihtoon ja erikoistuneiden tai räätälöityjen yritystukipalvelujen tarjoamiseen
- 2) klusterin markkinointiin uusien yritysten tai organisaatioiden osallistumisen lisäämiseksi ja näkyvyyden parantamiseksi
- 3) klusterin infrastruktuurin hallinnointiin sekä koulutusohjelmien, työpajojen ja konferenssien järjestämiseen, jotta voidaan tukea tietämyksen jakamista ja verkottumista ja monikansallista yhteistyötä.

Innovaatioklusterin toimintatuen tukikelpoisia kustannuksia ovat toiminnasta aiheutuvat klusterin toimintaan suoraan osallistuvien ja siinä avustavien henkilöiden henkilöstömenot sekä hallintokustannukset, kun palveluja on käytetty yksinomaan klusterin toimintaa varten, sekä klusterin toiminnasta hankkeen aikana suoraan aiheutuvat yleiskustannukset.

Jos tuen saaja on arvonlisäverovelvollinen, ei kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero ole hyväksyttävä kustannus.

Avustuksen enimmäismäärä on

- 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, kun on kyse teollisesta tutkimuksesta, toteutettavuustutkimuksista sekä innovaatioklustereille myönnettävästä investointi- tai toimintatuesta.
- 25 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista, kun on kyse kokeellisesta kehittämisestä.

Hankekohtaisen kasautumissäännön mukaisesti tässä tukiohjelmassa myönnettävän ja muun valtiontuen yhteenlaskettu tuki-intensiteetti samojen tukikelpoisten kustannusten osalta ei saa ylittää tuki-intensiteetin enimmäismääriä.

Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan kirjallisesti Traficomilta. Hakuaika alkaa 6.3.2023 ja päättyy 10.5.2023. Hakemus liitteineen tulee lähettää sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo@traficom.fi ja sahkoinen.liikenne@traficom.fi.

Linkki Traficomien nettisivuille, josta löytyy mm. hakulomake ja ohjeet: www.Traficom.fi/fi/sahkoinenliikenne.

6.3.2023

Hakulomakkeen liitteet ovat:

- Yhteishankkeen osalta sitä koskeva sopimus
- Innovaatioklusterin osalta selvitys klusterin toiminnasta ja rooleista, esim. sopimus
- Hankesuunnitelma
- Hankkeen tarkempi kustannuserittely ja rahoitussuunnitelma (tämä voidaan osoittaa erillisellä liitteellä tai osana hankesuunnitelmaa)
- Palkkakustannusten osalta hakijan selvitys siitä, että se täyttää valtionavustuslain 7 § 2 mom edellytykset valtionavustuksen myöntämiselle
- Ei merkittävää haittaa (DNSH) -arviointi
- Selvitys nimenkirjoitusoikeudesta.

Jos hakemuksesta puuttuu vaaditut liitteet tai se saapuu määräajan jälkeen, hakemus voidaan hylätä ilman arviointia.

Hakemusten arviointi ja päätökset

Myönnettävät avustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi perustuu valtionavustuslakiin ja sähköisen raskaan liikenteen kehittämiseen vuosina 2022-2025 myönnettävästä avustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:ään ottaen huomioon EU:n valtioneuvoston päätökset sekä edellä kohdassa "Avustettavat hankkeet ja niiden edellytykset" esitetyt muut vaatimukset.

Päätökset pyritään tekemään 15.9.2023 mennessä.

Hankkeen toteutus ja maksatus

Avustusta on haettava ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista.

Avustus maksetaan jälkikäteen hakemuksen perusteella toteutuneiden, maksettujen ja hyväksyttävien kustannusten perusteella yhdessä tai avustuspäätöksen mukaisessa useammassa erässä. Hakijaa pyydetään esittämään toiveensa maksatuserien määrästä ja arvio suuruudesta jo hakuvaiheessa.

Viimeisen maksatuserän suuruuden tulee olla vähintään 10 % avustuksen kustannuksista.

Hankkeen on oltava kokonaan toteutettu ennen viimeisen erän maksamista, kuitenkin viimeistään 30.9.2025.

Avustuksen saaja sitoutuu raportoimaan Traficomille hankkeen etenemisestä, tuloksista ja avustuksen käytöstä. Raportointi on maksatusten edellytyksenä. Viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että hankkeen tuloksista ja hyödyntämismahdollisuuksista sekä varojen käytöstä on laadittu Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä loppuraportti. Maksatuksen yhteydessä on toimitettava tiedot hankkeesta saaduista tuloista.

Loppuraportti on lähtökohtaisesti julkinen, ja avustuksen saaja sitoutuu julkaisemaan hankkeen tulokset hankkeen päätyttyä.

6.3.2023

Avustuksen saajalta voidaan edellyttää hankkeen loppuraportoinnin yhteydessä ulkopuolisen tilintarkastajan lausunnolla varustettua selvitystä valtionavustuksen käytöstä.

Avustusta ei voida maksaa yritykselle, joka ei ole noudattanut yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettua tuen takaisinperintämääräystä. Avustusta ei voida maksaa myöskään, jos tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

EU:n ja YK:n pakotteet

Hakija tai muu edunsaaja ei saa olla EU:n ja YK:n pakotteiden piirissä.

Yhteistyö Business Finlandin kanssa

Haun lähtökohtana ovat kansallista käyttövoimamuutosta vauhdittavat ratkaisut. Haulla halutaan kuitenkin luoda perustaa myös mahdolliselle kansainväliselle kasvulle. Tämän takia Traficom ja Business Finland tekevät yhteistyötä ja voivat vaihtaa keskenään hakemuksiin liittyviä tietoja.

Jos annatte luvan Traficomille vaihtaa hakemustanne koskevia tietoja Business Finlandin kanssa, ilmoittakaa siitä hakulomakkeessa asiaa koskevassa kohdassa. Suostumus ei koske hakemuksen tai sen liitedokumenttien tietoja, jotka on varustettu merkinnällä "LUOTTAMUKSELLINEN TIETO". Hakijan on varmistettava, että "LUOTTAMUKSELLINEN TIETO" -merkintä on selkeä ja kattavuutensa osalta yksiselitteinen.

Keskeiset sovellettavat säädökset ja ohjeet

Avustuksen myöntämisessä sovelletaan voimassaolevia säädöksiä ja ohjeita, mm. seuraavia:

[Valtionavustuslaki \(688/2001\)](#)

[Valtioneuvoston asetus sähköisen raskaan liikenteen kehittämiseen vuosina 2022-2025 myönnettävästä avustuksesta \(112/2022\)](#) ja sen perustelumuu

[laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta \(537/2022\)](#)

[EU:n valtiontukisäännöt](#)

[Yleinen ryhmäpoikkeusasetus \(RPA\) eli KOMISSION ASETUS \(EU\) N:o 651/2014 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti](#)

[RRF-asetus eli Komission asetus \(EU\) N:o 241/2021 elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta](#)

[Tekniset ohjeet "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti \(2021/C 58/01\)](#)

Hauissa otetaan huomioon vain EU:n ja Suomen asiaankuuluvaa ympäristönsuojelulakia noudattavat hakemukset.

LIITE 1: Hankesuunnitelma

LIITE 2: DNSH-arviointi

6.3.2023

Liite 1: Hankesuunnitelma (malli)

Seuraavassa on esitetty hankesuunnitelman sisällön minimivaatimukset. Suunnitelman enimmäispituus on 10 sivua.

1 Hankkeen perustiedot

- Hankkeen nimi ja lyhenne
- Hankkeen pää toteuttaja sekä muut hankkeen toteutukseen liittyvät toimijat ja niiden rooli hankkeessa
- Hankkeen avainhenkilöt yhteystietoineen (liitteeksi lyhyet henkilöreferenssit vähintään hankkeen vastuulliselta vetäjältä)

2 Hankkeen tarve ja relevanssi

- Hankkeen kuvaus ja lähtökohta lyhyesti. Miten hanke tukee avustushaun teemoja, tavoitteita sekä kriteereitä?

3 Hankkeen tavoitteet

- Kuvaa hankkeen päätavoite ja muut tavoitteet.

4 Hankkeen toteutus, aikataulu ja riskit

- Tarvittavat toimenpiteet ja toteutustapa kohdassa 3 esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi sekä niiden toteutusaikataulu
- Erittele teollisen tutkimuksen, toteutettavuustutkimuksen, kokeellisen kehittämisen ja innovaatioklusterin osalta tehtävät toimenpiteet.
- Tunnistetut riskit hankkeen toteutuksen kannalta. Tekijät, jotka voivat vaikuttaa hankkeen toteutumiseen suunnitellusti ja/tai suunnitellussa aikataulussa.

5 Hankkeen tulokset ja vaikuttavuus

- Kuvaa odotettavissa olevat tulokset ja ratkaisut, jotka syntyvät hankkeessa.
- Kuvaa hankkeen avulla tavoiteltavat suorat tai välilliset vaikutukset, erityisesti vaikutus sähköisen raskaan liikenteen kehitykselle, ilmasto- ja ympäristövaikutukset (esim. CO₂-päästöt, energiatehokkuus, lähipäästöt ja melu) ja innovaatiovaikutukset sekä mahdolliset muut vaikutukset. Arvioi vaikutuksia hankkeen päättyessä ja siitä 5 vuoden kuluttua.

6 Kustannukset ja rahoitus

- Hankkeen budjetti ja rahoitussuunnitelma sisältäen kaikki hankkeen rahoituslähteet (ja rahoitusosuudet). Kustannukset ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa, mikäli tuen saaja on arvonlisäverovelvollinen.
- Hyväksyttävät kustannukset esitetään valtioneuvoston asetuksen 112/2022 9-10 §:n mukaisesti vuosittain sekä teollisen tutkimuksen, toteutettavuustutkimuksen, kokeellisen kehittämisen ja innovaatioklusterin mukaan jaoteltuna.
- Henkilökustannusten osalta eritellään henkilöt, jotka tekevät työtä hankkeessa ja esitetään arvio työmäärästä (henkilötyökuukausina).
- Kustannusten osalta on huomioitava, että esim. välineiden, laitteiden ja rakennusten kustannukset hyväksytään siltä osin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Eli jos välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikä, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan.
- Kustannukset ja rahoituksen voi ilmoittaa tarkemmin erillisellä liitteellä tai osana tätä hankesuunnitelmaa.

6.3.2023

Liite 2: Ei merkittävää haittaa (DNSH) –periaatteen mukainen arviointi

Avustuksia voidaan myöntää vain sellaisille hankkeille, joissa noudatetaan ns. "Ei merkittävää haittaa" -periaatetta eli avustusta ei voida myöntää hankkeelle tai toiminnalle, joka aiheuttaa asetuksen (EU) 2020/852 (Luokitusjärjestelmäasetus) 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa mille tahansa määritellyistä ympäristötavoitteista. Velvoite tulee EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen perustamista koskevasta asetuksesta (ns. RRF-asetus).

Haitta-arviointi on tehtävä kaikille hankkeille, mutta se voidaan tehdä yksinkertaistetusti niiden ympäristötavoitteiden osalta, joille hankkeen toimilla ei ole ennakoitavissa olevaa vaikutusta tai vaikutus on merkityksetön. Kyseisten ympäristötavoitteiden osalta riittää lyhyet perustelut (Vaihe 1) ja haitta-arvioinnissa voidaan keskittyä niihin ympäristötavoitteisiin, joihin voi kohdistua merkittäviä vaikutuksia (Vaihe 2).

Haitta-arvioinnissa otetaan huomioon toimenpiteen suorat ja ensisijaiset epäsuorat vaikutukset koko elinkaaren aikana. Arvioinnissa kuitenkin riittää, että otetaan huomioon elinkaareen liittyvät näkökohdat, sen sijaan että tehtäisiin varsinainen elinkaariarviointi. Arvioinnin tulisi kattaa sekä tuotanto- ja käyttövaihe että käytöstä poistovaihe – missä vaiheessa eniten haittaa odotetaan aiheutuvan.

Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on tehty "Ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukainen haitta-arviointi kunkin ohjelmaan sisältyvän toimenpiteen ja tavoitteen osalta kokonaisuutena. Suomen kestävän kasvun ohjelma löytyy [valtiovaraministeriön sivuilta \(https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176\)](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163176). Ohjelman liitteessä 3 on kaikkien tavoitteiden haitta-arvioinnit. Sähköisen raskaan liikenteen kehittämisen osalta haitta-arviointi löytyy sivuilta 496-501. Hankkeen toteuttajalle tämä voi toimia ohjenuorana siitä, minkälaisia asioita ympäristötavoitteiden arvioinnissa on ainakin syytä ottaa huomioon. Hankkeen toteuttajan tulee kiinnittää erityistä huomiota niiden ympäristötavoitteiden arviointiin, joiden osalta kyseinen hanke saattaa olennaisesti poiketa ohjelmatasolla tehdystä arvioinnista. Näiden osalta hankkeen toteuttajan tulee tehdä tarkempi arvio ja antaa yksityiskohtaiset perustelut. Huomioitava on kuitenkin, että hankkeen toteuttajan tulee tehdä arvio ja antaa perustelut kustakin kohdasta. Vain näiden perusteella tuen myöntämisestä vastaava viranomainen pystyy puolestaan arvioimaan, onko "ei merkittävää haittaa" -periaatetta noudatettu valtioneuvoston hakevan toimijan esittämässä hankkeessa.

Hakuvaiheessa hakija tekee itsearvioinnin periaatteen toteutumisesta hankkeesta. Arviointi tehdään kahdessa vaiheessa seuraavien ohjeiden mukaisesti. Traficom pyytää täydennyksiä tehtyyn arviointiin tarpeen mukaan.

6.3.2023

Vaihe 1: Kuuden ympäristötavoitteen tarkastelu arviointia edellyttävien määrittämiseksi

1) Vastaa alla olevan taulukon kuuteen EU:n ympäristötavoitteisiin liittyvään kysymykseen raskittamalla "Kyllä" tai "Ei".

2) Jos vastaus on "Ei", perustele lyhyesti, miksi kyseinen ympäristötavoite ei edellytä hankkeen kohdalla yksityiskohtaista haitta-arviointia. Perustelu voi pohjautua esimerkiksi siihen, että hankkeella ei ole ennakoitavissa olevaa vaikutusta tähän ympäristötavoitteeseen tai sen vaikutus on merkityksetön, kun otetaan huomioon toimenpiteen luonne ja sen suorat ja ensisijaiset epäsuorat vaikutukset sen elinkaaren aikana, joten sen katsotaan olevan "ei merkittävää haittaa" – periaatteen mukainen tämän tavoitteen osalta.

3) Jos vastaus on "Kyllä", voidaan siirtyä vaiheeseen 2, jossa esitetään asianomaiset tarkemmat perustelut valittujen ympäristötavoitteiden osalta.

Mitkä seuraavista ympäristötavoitteista edellyttävät toimenpiteen yksityiskohtaista haitta-arviointia?

Ympäristötavoitteet	Kyllä	Ei	Perustelu, jos on valittu "Ei"
a Ilmastonmuutoksen hillitseminen			
b Ilmastonmuutokseen sopeutuminen			
c Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu			
d Kiertotalous, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys			
e Ilman, veden ja maaperän pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen			
f Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemin suojelu ja ennallistaminen			

6.3.2023

Vaihe 2: Yksityiskohtainen haitta-arviointi niiden ympäristötavoitteiden osalta, jotka sitä edellyttävät

4) Esitä yksityiskohtaiset perustelut/haitta-arviointi niiden ympäristötavoitteiden osalta, joiden kohdalla on vaiheessa 1 valittu "Kyllä".

5) Hankkeen on oltava "ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukainen, joten kaikkiin vaiheessa 2 esitettyihin kysymyksiin on vastattava "ei" osoitukseksi siitä, että toimenpiteestä ei aiheudu merkittävää haittaa kyseiselle ympäristötavoitteelle.

Kysymykset	Ei	Yksityiskohtaiset perustelut
<p>1 Ilmastonmuutoksen hillitseminen Odotetaanko toimenpiteen johtavan merkittäviin kasvihuonekaasupäästöihin?</p>		
<p>2 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Odotetaanko toimenpiteen lisäävän nykyisen ilmaston ja odotettavissa olevan tulevan ilmaston haitallista vaikutusta kyseiseen toimenpiteeseen tai ihmisiin, luontoon tai omaisuuteen?</p>		
<p>3 Vesivarojen ja merten luonnonvarojen keskeinen käyttö ja suojeleminen Odotetaanko toimenpiteen haittaavan: a) vesimuodostumien hyvää tilaa tai hyvää ekologista potentiaalia, mukaan lukien pintavedet ja pohjavedet; tai b) merivesien osalta ympäristön hyvää tilaa?</p>		
<p>4 Kiertotalous, mukaan lukien jätteen syntyä ehkäisy ja kierrätys Odotetaanko toimenpiteen: a) lisäävän merkittävästi jätteen syntymistä, polttamista tai hävittämistä, lukuun ottamatta kierrätykseen kelpaamattoman vaarallisen jätteen polttamista; tai b) aiheuttavan luonnonvarojen (1) suorassa tai epäsuorassa käytössä niiden elinkaaren missä tahansa vaiheessa huomattavaa tehottomuutta, jota ei minimoida asianmukaisilla toimenpiteillä (2); tai c) aiheuttavan kiertotalouden näkökulmasta (3) ympäristölle merkittävää ja pitkäaikaista haittaa?</p>		
<p>5 Ilman, veden tai maaperän pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen Odotetaanko toimenpiteen lisäävän merkittävästi ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvia epäpuhtauspäästöjä (4)?</p>		
<p>6 Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemin suojeleminen ja ennallistaminen Odotetaanko toimenpiteen: a) merkittävästi heikentävän ekosysteemien hyvää tilaa (5) ja sietokykyä; tai b) heikentävän luontotyyppien ja lajien suojelutalannetta mukaan lukien unionin edun kannalta merkittävät luontotyypit ja lajit?</p>		

6.3.2023

Lisäohjeita taulukon täyttöön

- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa ilmastonmuutoksen hillinnälle, jos se aiheuttaa merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjä.
- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa ilmastonmuutokseen sopeutumiselle, jos se lisää nykyisen ilmaston ja odotettavissa olevan tulevan ilmaston haitallista vaikutusta kyseiseen toimintaan tai ihmisiin, luontoon tai omaisuuteen.
- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväälle käytölle ja suojelulle, jos se heikentää vesimuodostumien hyvää tilaa tai hyvää ekologista potentiaalia, mukaan lukien pintavedet ja pohjavedet, tai merivesien osalta ympäristön hyvää tilaa.
- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa kiertotaloudelle, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys, jos se aiheuttaa huomattavaa tehottomuutta materiaalien käytössä tai luonnonvarojen suorassa tai epäsuorassa käytössä tai jos se lisää merkittävästi jätteen syntymistä, polttamista tai hävittämistä tai jos jätteen pitkäaikainen loppusijoitus voi aiheuttaa merkittävää ja pitkäaikaista haittaa ympäristölle.
 - (1) Luonnonvaroihin kuuluvat energia, materiaalit, metallit, vesi, biomassa, ilma ja maaperä.
 - (2) Tehottomuutta voidaan minimoida esimerkiksi lisäämällä huomattavasti tuotteiden kestävyyttä, korjattavuutta, päivitettävyyttä ja uudelleenkäyttömahdollisuuksia, tai vähentämällä huomattavasti resurssien käyttöä suunnittelun ja materiaalien valinnan avulla, helpottamalla käyttötarkoituksen muuttamista ja purkamista, erityisesti rakennusmateriaalien käytön vähentämiseksi ja niiden uudelleenkäytön edistämiseksi. Lisäksi voidaan siirtyä "tuote palveluna" -liiketoimintamalleihin ja kiertotalouden mukaisiin arvoketjuihin, jotta tuotteiden, osien ja materiaalien hyödyllisyys ja arvo voidaan säilyttää korkeimmalla tasollaan mahdollisimman kauan. Tähän kuuluu myös vaarallisten aineiden pitoisuuksien huomattava vähentäminen materiaaleissa ja tuotteissa, myös korvaamalla ne turvallisemmilla vaihtoehdoilla, sekä ruokahävikin huomattava vähentäminen ruoan tuotannossa, jalostuksessa, valmistuksessa tai jake- lussa.
 - (3) Lisätietoja kiertotaloustavoitteesta on luokitusjärjestelmäasetuksen johdanto-osan 27 kappaleessa.
- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi, jos se lisää merkittävästi ilmaan, veteen tai maaperään kohdistuvia epäpuhtauspäästöjä.
 - (4) 'Epäpuhtauksilla' tarkoitetaan ilmassa, vedessä tai maaperässä olevia aineita, tärinää, lämpöä, melua, valoa tai muita epäpuhtauksia, jotka voivat aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.
- Toiminnan katsotaan aiheuttavan merkittävää haittaa biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelulle ja ennallistamiselle, jos se heikentää merkittävästi ekosysteemien hyvää tilaa ja sietokykyä tai luontotyyppien ja lajien suojelutilannetta, mukaan lukien unionin edun kannalta merkittävät luontotyyppit ja lajit.
 - (5) Luokitusjärjestelmäasetuksen 2 artiklan 16 kohdan mukaan 'hyvällä tilalla' tarkoitetaan "ekosysteemin osalta ekosysteemiä, jonka fyysikaalinen, kemiallinen ja biologinen kunto tai fyysikaalinen, kemiallinen ja biologinen laatu on hyvä, joka on itselisiäntymis- tai itsekorjautumiskykyinen ja jossa lajien koostumus, ekosysteemin rakenne ja ekologiset toiminnot eivät ole heikentyneet".

6.3.2023

Esimerkkejä haitta-arvioinnista on esitetty mm. komission tiedonannossa ”Tekniset ohjeet ”Ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti (2021/C 58/01)” ja erityisesti sen liitteissä 2-4.